

Ny Fagforening.

Tjenestepigerne har paa et Møde i Onsdags i forrige Uge dannet deres egen Fagforening. Indbydelserne var udgaaet privat, men alle de tilstedeværende indmeldte sig i Foreningen.

Et større offentligt Møde, hvortil alle Tjenestepiger vil blive indbudt, afholdes i den nærmeste Fremtid.

Efter hvad vi, fra paalidelig Kilde, har erfaret, synes de ledende Kræfter at være inde paa et sundt Spor, og at gaa frem med den Klogskab og Besindighed, som varsler godt om et heldigt Udfald. Fordringerne er ikke særlig revolutionære: ikke Afskaffelse af Natarbejde, ikke Overdaadighed i Levemaade, men saa megen Mad, at de ikke sulter, ikke Ophold i Hærskabets Stuer, men et lille lunt Værelse, hvor de kan opholde sig naar deres Arbejde er til Ende, hveranden Søndag Eftermiddag fri og Oprettelse af en Tjenestepigeskole.

Efter vort Skøn stiller man ikke her urimelige Fordringer, og vi kan heller ikke indse, at nogen human Husmoder vil finde dem uigenneførlige. Her er jo ikke Tale om Rettigheder uden Pligter — men kun om Ret til en human Behandling for den, der gør sin Pligt; og ventelig kan da denne Bevægelse blive til lige Held for saavel Husmødre som Tjenestepiger.

Kan Foreningen af sine Medlemmer forde Dygtighed og Pligtroskab; da er mulig den Garanti for værdifuld Medhjælp, som den herigennem kan yde. — langt mere værd end de beskædne Fordringer der stilles, og disse vil og maa da blive imødekommet.

Formandens Stilling til Sagen er her ret betegnende: „Jeg har det godt, hvor jeg er“ — siger hun, „det er de finkeste Mennesker, jeg er hos, og det er med deres Vidende og Vilje, at jeg nu begynder paa dette Arbejde for at samle Tjenestepigerne, om der ikke kan skaffes nogenlunde taalelige Vilkaar for dem alle; — „det vil ikke blive let“ siger mit Herskab, — „men jeg synes, at noget maa der kunne gøres.“

I næste Nummer vil der komme en længere Artikel om denne Sag. A. J.

Kvindelig Læseforening.

Kvindelig Læseforening, som i de sidste 11 Aar har haft Lokale Amagerstov 10 og i den Tid bragt sit Medlemstal op fra 670 til 1450, har længe følt, at dens Lokaler blev for trange — ikke mindst til den stadig voksende Bogsamling, 17000 Bind, foruden de mange Tidsskrifter etc., som opbevares. Bestyrelsen har nu haft det Held at erhverve fra 1. Oktober 1900 en smuk og stilfuld Lejlighed i Hafnias Ejendom, Amagerstov 6. Paa et Fladerum af 1100 Alen vil der blive indrettet to store Læsesale, samt Studereværelse til

Amagerstov; i Sidefløjen Konversationsstue og Avisværelse; disse vil kunne omdannes til en stor Sal til Vinterens Foredrag. Og endelig i Centrum bliver Bogudlaanet, hvor Biblioteket efter nyere Mønstre vil findes samlet i en stor Sal bag ved Udaanskranken for derved at fremme hurtigere Bogekspedition for Medlemmerne. Desuden indrettes der tidssvarende Toiletværelse samt Garderobe, Telefon, og alle Lokalerne forsynes med elektrisk Lys og Centralvarme. Endelig vil et blandt Kvindelig Læseforenings Medlemmer længe næret Ønske kunne opfyldes, idet man paatænker at indrette et „Tearoom“.

Man haaber ved forøget Tilgang af nye Medlemmer at kunne opfylde de større pekuniære Krav, som fremtidig lægges paa Foreningen. Det er nemlig Hensigten ikke at forhøje det aarlige 10 Kroners Kontingent; thi i dens 27aarige Tilværelse har Foreningens Formaal: „at bidrage til Oplysningens Fremme ved at give de Kvinder, der føler Trang til aandelig Udvikling, Lejlighed til at naa denne, gennem en let og billig Adgang til gode danske og til Dels udenlandske Bøger, Tidsskrifter og Blade“ med Tilfredsstillelse været hævdet fra dens Stiftelse i 1872.

Et Par Spørgsmaal i Anledning af „Kristendom og Socialisme“.

Passer det egentlig, at Kristendommen siger: hvad der er mit, det er dit?

Paa de kristne i al Almindelighed passer det dog vist næppe.

Passer det, at den Forudsætning for en otte Timers Arbejdsdag, at der i en saadan kan udrettes ligesaa meget som i en ti Timers er „et fra Socialismen aldeles modsat Synspunkt“? Man har dog vist hørt noget lignende ogsaa fra denne Side.

Er det Hr. eller Fru eller Frk. V. der mener — eller er det en Anskuelse der tillægges Socialdemokratiet — at „ingen Mand eller Kvinde maa med Sikkerhed kunne sige: dette er mit Afkom. Børnene maa fra deres tidligste Aar opdrages i store Opfostringshuse“ o. s. v.

I sidste Tilfælde skal denne Paastand møde den mest energiske Protest.

At fordre Børnehjem for hjemløse Børn, hvad Socialdemokratiet sammen med alle de af Landets Kvinder, der har lidt Hjerte i Livet, er enige om at fordre, det er og bliver dog noget ganske andet.

Passer det endvidere til vore jævne jordiske Forhold at „give af et godt Hjerte, det forøger Giverens Arbejdskraft“, da er det paafaldende, hvor faa gode Hjerter, der viser sig, — og hvor faa Mennesker, — ogsaa af de bedre Klasser — der fører en saadan Praksis ud i Livet og derved „forøger deres Arbejdskraft“.

Og endelig — passer det, at „Socialismen virker ude fra ved ydre Tvang og Kristendommen inde fra

ved Kærlighedens Trang“, hvorledes skal vi da forklare hvad der livlevende viser sig for vore Øjne?

De kristne er kaldede til at være Kærlighedens Budbringere, Socialisterne vælger Tvangsmidlerne. — Vel! Hvor ser vi da Broderkærligheden, Offervilligheden, Selvfornægtelsen, Begjæstringen for den fælles Sag — disse Livets lyse bærende Kræfter — give sig stærkest Udslag?

Hvor ser vi da Kærlighedens Trang stærkere gøre sig gældende end blandt Socialisterne i Sommer, hvor Tusinder af dem delte med hinanden, hjalp hinanden — som enhver ved. Hvor viser der sig blandt kristne et Broderskab stærkere og bedre end dette?

Skal vi ikke heller blive ved Jorden?

Der er det i Socialismen, som man tager Afstand fra, men hæve en „Kærligheds-Trang“ — som mest eksisterer i Fantasiens Verden — højt over den Opofrelse og Selvfornægtelse som virkelig findes paa Jorden — selv om den skal findes i Socialdemokratiet — det er der dog ingen særlig Anledning til.

A.

Den skandinaviske Sømandsmission i Calcutta.

henvender sig atter i Aar til sine Venner om Bidrag til Missionsugens Udsalg, som holdes den 21.—24. November i Larsens Lokale, St. Anna Plads Nr. 13, København K. — Denne Mission, som i sin Tid oprettedes af *Andrea Gehlert* og ledes af hende og hendes Mand, *William Franks*, har fra en ringe Begyndelse faaet saa stor Betydning, at den nu maa betragtes som uundværlig. Den store Mængde skandinaviske Søfolk, som før stod hjemløse og hjælpeløse i den uhyre By blandt en demoraliseret hedensk Befolkning, har nu i dette Missionslokale fundet et godt Tilflugtssted, som de Søfolk, der en Gang har været der, glæder sig til at skulle gense.

Bidrag til ovennævnte Udsalg, bestaaende i letsælkelige Ting eller i Penge, modtages af nedennævnte:

Frk. Anna Aschehoug, Kastanievej 5, V. Frk. H. Bay, Nørregade 28, K. Fru M. Beyer, Stormgade 12, K. Gehejmeraadinde Bertha Buch, Lykkesholmsallé, V. Oberstinde A. Barentzen, Nørregade 22, K. Fru Bøgebjerg, Sortedamsgade 1, N. Frk. Rigmor Gad, Nørregade 36, K. Fru Elisabeth Gregersen, Ørstedesvej 67, V. Fru Inger Kjær, Christian II.s Allé, S. Frk. Petrine Lange, Thorvaldsensvej 6, V. Fru H. Linnemann, Stormgade 35, V. Frk. Sophie Madsen, Niels Ebbesensvej 31, V. Komtesse Charlotte Moltke, Vendersgade 33, K. Frk. Ovidia Muus, Classensgade 11, Ø. Konferensraadinde Müller, Gl. Kongevej 86, V. Kommandørinde Nielsen, Gefionsgade 9, Ø. Frk. Ida Petersen, Østerbrogade 16, Ø. Frk. Poulsen, Amalievej 7, V. Fru Chr. Rathsack, Dosseringen 18, N. Fru Etatsraadinde Smith, Sortedamsdossering 91, Ø. Frk. Sophie Zahrtmann, Forstanderinde for Diako-

nissstiftelsen, Peter Bangs Vej, F. Frk. Vilhelmine Østerberg, Svanemosegaardsvej 13, V. Pastor N. Dalhoff, Peter Bangs Vej 12, F. Slotspræst Linnemann, Stormgade 35, V. Overlæge Richard Paulli, Vesterbrogade 2 A, V. Orlogskaptajn Vøhtz, Cita-delsvej 11, Ø.

Kommandørinde J. Braem, Rungsted. Fru Huus, Torvet, Nakskov. Fru Jutta Holm, Tølløse Præstegaard, Tølløse Station. Fru Thyra Møller, Rudkøbing.

Kobberstik & Raderinger.

Efter Flytning til Villaen **Nordre** **Frihavnsvej 11**, Lille Vænge, udsælges hele mit store Lager til ukendte billige Priser. For 2—4 Kr. findes et stort Udvalg nydelige Blade, som ville pryde ethvert Hjem. Store Blade til Festgaver fra 5—20 Kr., f. Eks. **Rembrandts Nattevagt** (Bogladepriis 150 Frs.) for 15 Kr., 100 Raderinger a 10 Frs. for 3 Kr. Mapperne ligge fremme Søn- og Hverdage. Prøvesendelser franco til Landet.

E. Jespersen.

Børnehabitmagasinet 31, Frederiksborggade 31.

Anbefaler sit store Lager af **Drenge-Drakter, Frakker, Stortrøjer** fra 2—18 Aars Alderen samt **Pige-kaaber**, Huer, Hatter og **Kasketter**.

Enkelte Benklæder haves paa Lager.

Flot Snit, billige Priser.

Borch Petersen, 31, Frederiksborggade 31.

Odder Broderihandel.

Stort Udvalg af alt til Broderifaget henhørende.

Lærerinder ved Højskoler og andre Haandgerningsskoler erholde 10 % Rabat.

Paategning udføres hurtigt og billigt paa alle Stoffer.

Hurtig Ekspedition.

Helga Videbæk, Odder.

Abonnement paa „Kvinden og Samfundet“,

Oktober Kvartal, 57 Øre, tegnes herved:

Navn:

Stilling:

Bopæl:

mener at have forlokket hende. Han har intet været for hende, hun har kun elsket sin egen Kærlighedsfølelse! — Hun har handlet frit efter egen Tilskyndelse, uden Paavirkning fra hans Side.

Ved denne Opfattelse mener hun at have hævdet sin kvindelige Selvstændighed og Værdighed og at have stillet sig højt over almindelige Kvinders Standpunkt.

Hendes Livstrang udfyldes nu ved Opdagelsen af, at hun sidder inde med Forfattertalent.

Paa dette Stadium indleder hun saa en ny Forbindelse, gennemlever nogle hede Elskovsuger, meget detaljeret beskrevne, uden mindste Følelse af Forholdets Mangel paa Etik. „Jeg elskede ikke Festen, fordi jeg havde Trang til at glemme mig selv, jeg nød den netop, fordi jeg hele Tiden havde mig selv i Behold“ — nemlig i Forfattertalentet — „Det var knejsende Stolthed at slynge ind mod hinanden og sige: vi vil jo ikke — vi vil jo ikke; vi kan ikke andet.“ Lidt Be-

tænkelighed lader hun dog til at have haft, da hun udtaler, at hun fra først af følte „Fejhed over for „Livet“, jeg, der havde været udelukket saa længe.“

Hvad er saa Resultatet af denne lange Bog med al den usunde og usande Erotik, saa usal og i sine detaljerede Beskrivelser saa grim, at man maa bede enhver Moder paase, at den ikke falder i Hænderne paa hendes unge Døtre. Resultatet er den Opfattelse, at Kvinder ikke bør sidde vilje- og evneløse hen i Forventning om, at Erotiken skal fylde deres Liv. De maa ikke „med Hud og Haar gaa op i en enkelt Følelse, alene fordi de ikke har andet at bruge sig selv til, og derved stille sig selv i Afhængighedsforhold, og lade hele deres Livsindhold bero paa en anden.“

Ella Hancke mener aabenbart her at have fremført en ny og overlegen Tænkemaade, og hun har brugt et vidtløftigt og uskønt Apparat dertil.

Det var ikke nødvendigt! I 30 Aar har det været Kvindesagens Opgave

at føre Kvinden frem til kraftig Selvfølelse og værdigt Selvsvar i Livet. Men deraf følger ikke, som Forfatterinden synes at mene, at Kvinden paa Kærlighedens Omraade skal lade sig nøje med kortvarig oplussende Erotik og let løste Forbindelser. Det er Forfatterindens Hovedmangel, at hun synes at være uden Forstaaelse af Kærlighedens Natur, og at hun ikke ved, at Erotik kun har ringe Værdi, naar den er mere end en underordnet Bestanddel af Kærlighed. Det er hendes store Fejl, at hun betragter Kærlighed mellem Mand og Kvinde som et Maal i sig selv, i Stedet for som et Middel til Livets Førelse.

Dette er det, som gør Ella Hanckes Bog saa overmaade umoralsk, og her imod er alle de mange Kys og de vovede Situationer kun for lidt at regne, om end Beskrivelsen af dem i sig selv indeholder en Fare for ubefæstede Naturer.

Kærlighed og Erotik er ikke „Livet“, men en mægtig Løftestang for begge Køn til retteligt at leve Livet. —

Kvinden maa have andet Livsindhold end Forventning om Kærlighedens Oplevelse.

Men hvorfor maa der ikke ved Siden af ses frem til denne? Tror Frøken Hancke da, at ikke den unge Mands Tanker drejer sig om et lykkeligt Kærlighedsforhold? Tror hun, at ikke Mænd ser længselsfuldt frem til egen, kærlighedsfuld Hjemstavn?

Det hører med blandt Ungdommens naturligste og skønneste Drømme. — Kvindebevægelsen har netop gjort sig det til Opgave, at ogsaa Kvinden skal føle det nødvendigt, at hun før Drømmens Opfyldelse maa vinde Indhold og Selvstændighed for at kunne gøre sit Indskud i Forbindelsen og at kunne yde sin Hjælp til den fælles Livsgerning.

Det er naturligt at se frem til et saadant Fællesskab; men heldigvis medfører Arbejde sit eget Indhold og en Selvstændighed, der kan bære gennem Livet, selv om det skal læves uden den store Kærligheds Løftelse.

Hvor det er underligt i en Nutids-